

Kisbéri Gyöngyszem Óvoda

Pedagógiai Programja

Készítette:
Az óvoda nevelőtestülete

Jóváhagyta:
Csőréné Ladányi Edit
intézményvezető

Az óvoda adatai

- Neve:** Kisbéri Gyöngyszem Óvoda
- Székhelye:** 2870 Kisbér, Deák F. u. 4
Tel/fax: 06/ 34 354-043
E- mail cím : gyongyszemovi@freemail.hu
kisberigyongyszemovi@gmail.com
- OM azonosító:** 202008
- Telephely:** 2870 Hánta, Kossuth L. u. 53
Tel.: 06/ 34 352-336
- Fenntartója:** Kisbér Város Önkormányzata Képviselő-testülete
2870 Kisbér, Széchenyi u. 2
Alapító okirat száma: 7/2014. (I. 09.) KVÖKt.
- Kelte:** 2014. január 09.
- Óvodai csoportok száma:** Kisbér 7 csoport
Hánta 1 csoport
- Engedélyezett gyermeklétszám Kisbéren: 195 fő**
Hántán : 25 fő
- Az óvoda vezetője:** Csöréné Ladányi Edit
- A Pedagógiai programot készítette:** az óvoda nevelőtestülete.
- A pedagógiai programot az intézményvezető hagyja jóvá.**

Bevezetés

A 2011.CXC. törvény a köznevelésről meghatározta, hogy az óvodák Pedagógiai Program alapján dolgoznak. A 363/2012.(XII.17.) Kormányrendelete az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról meghatározza az alapelveket. A dokumentum alapján a nevelőtestület saját Pedagógiai Programot készített.

HOP gyakorlati alkalmazása során szerzett tapasztalatok alapján, a nevelőtestület kidolgozta a módosításokkal egybeszerkesztett pedagógiai programot.

Módosítás célja: A program alapértékeinek megtartása mellett, a törvényi előírásoknak megfelelően áttekinthetőbb, egyértelműbb, használhatóbb legyen.

Az alapító okirat tartalma szerint ellátja a Sajátos nevelésű igényű, valamint a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek integrált óvodai nevelését.

Az SNI.- s gyerekek közül az enyhe értelmi fogyatékos és egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem-vagy magatartásszabályozási zavarral küzd) küzdő gyerek ellátása az óvodában.

A 2011. évi CXC. Törvény 47§. szabályozza az SNI-s gyermek ellátására vonatkozó szabályokat.

Törvényi háttér

*A közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX törvény a 2003. LXI. Törvénnyel módosított érvényben lévő előírásai.

*A nemzeti köznevelésről szóló 2011.CXC.törvény 229/2012. (VIII. 28.) végrehajtási rendelet

*20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 32/2012.(X.8.) EMMI rendelet a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve 4§ Pedagógiai program

*A nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 229/2012.(VIII.28.) Korm. rendelet

*Az Óvodai nevelés országos alapprogramja 363/2012. (XII.17.) Kormányrendelete

*A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. év XXXI. törvény

*A gyermekek jogairól szóló New York-ban 1989. (XI. 20-án) az 1991.LXIV törvényben kihirdetett egyezmény.

*Alapító Okirat száma: 7/2014.(I. 09.) KVÖKt. határozata

*Kisbér Város Önkormányzatának Oktatási Konceptiója

*A Közoktatási Intézmények eszköz és felszerelési jegyzéke. (11/1998. VII. 24.) OM rendelettel módosított (11/1994. VI. 8.) MKM rendelet melléklete

Tartalomjegyzék

Az óvoda adatai	1
Bevezetés	2
Törvényi háttér	3
Tartalomjegyzék.....	4
1. Óvodánk jellemzői.....	5
1. 1. Helyzetelemzés	5
1. 2. Gyermekkép, óvodakép.....	7
2. Az óvodai élet megszervezésének elvei	9
2. 1. Óvodánk személyi feltételei	9
2. 2. Óvodánk tárgyi feltételei	10
2. 3. A Pedagógiai Program céljához rendelt eszközrendszer.....	11
3. Óvodánk nevelési célja	12
4. A nevelés általános feladatai.....	12
4. 1. Az egészséges életmódra nevelés	13
4. 2. Az érzelmi, az erkölcsi és a közösségi nevelés	15
4. 3. Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása	17
5. Óvodánk mindennapi életének megszervezése	18
5. 1. Ünnepeink, hagyományaink	20
6. Óvodai élet tevékenységi formái és az óvodapedagógus feladatai	21
6. 1. A játék	22
6. 2. Tevékenységekben megvalósuló tanulás.....	23
6. 3. Mozgás	24
6. 4. Külső világ tevékeny megismerése	25
6. 5. Verselés-mesélés	28
6. 6. Ének, zene, énekes játék, gyermektánc	29
6. 7. Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka	30
6. 8. Munka jellegű tevékenység	31
7. Gyermekvédelem	32
8. Óvodánk kapcsolatai	33
8. 1. Család.....	33
8. 2. Kapcsolat a fenntartó önkormányzattal	34
8. 3. Szakmai kapcsolatok	34
9. Legitimációs záradék, érvényességi rendelkezés	36

1. Óvodánk jellemzői

1.1. Helyzetelemzés

Kisbér kisváros, a Bakony kapuja. Szép természeti környezetben fekszik. Intézményünk a Gyöngyszem Óvoda a város minden részéről könnyen megközelíthető. Központi helyen a Műemlék együttes, a Park, a Nagytó közvetlen közelében helyezkedik el.

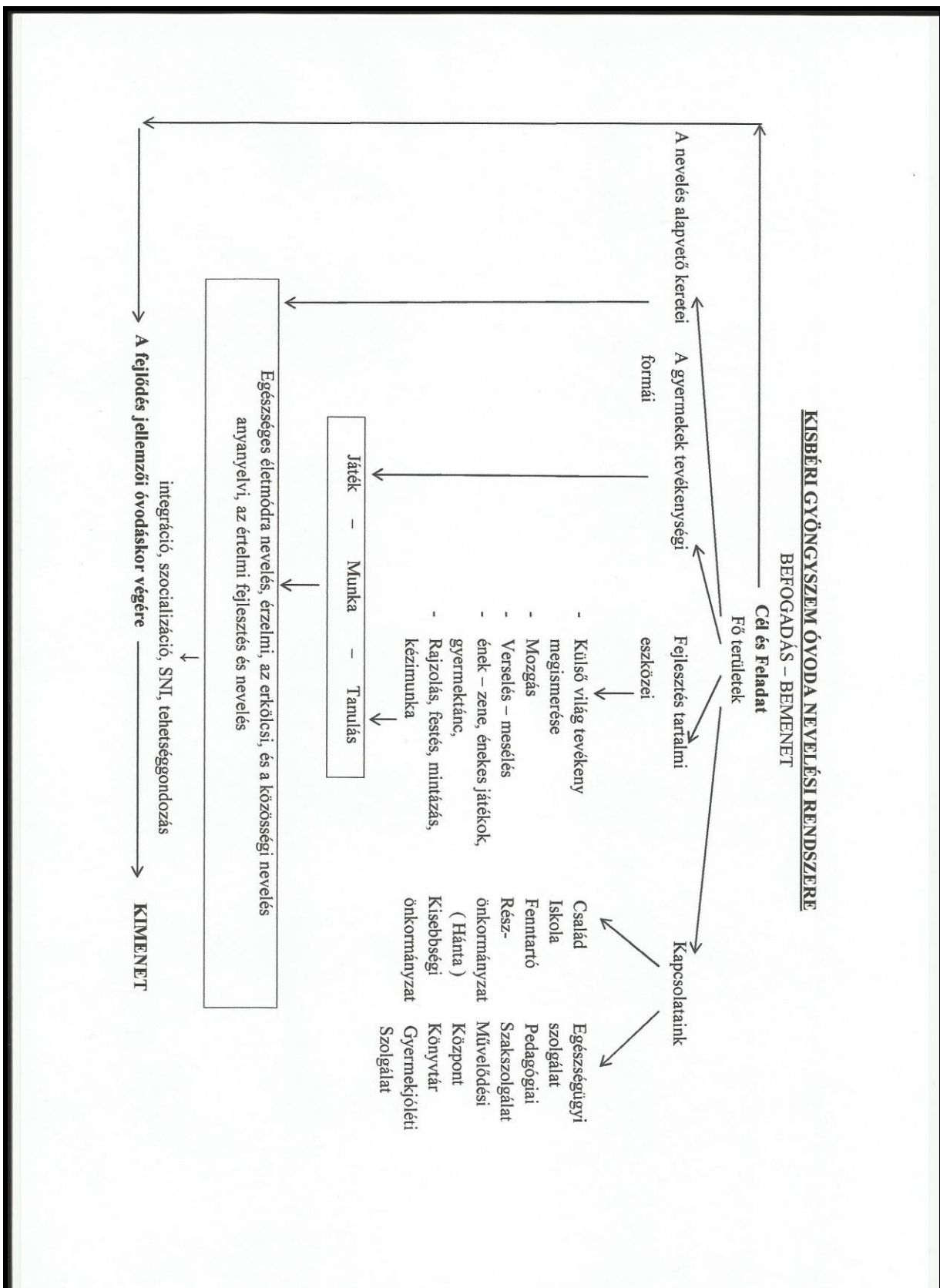
2010-ben az épületek megújultak, korszerű fűtés, világítás lett kialakítva, a központi épület tetején héjazatsere történt, közlekedők, csoportszobák könnyen tisztítható burkolatot kaptak. Szép rendezett udvar, biztonságos eszközök állnak a gyerekek rendelkezésére. Mozgásigényüket az évszaknak megfelelően ki tudják elégíteni. Van szilárd, füves burkolatú, terület, árnyékos és fedett hely is. Az óvoda tornaszobával és só szobával is rendelkezik.

Jelenleg Kisbéren 7 csoport, Hántán 1 csoport van. A Gyöngyszem Óvoda gyermeklétszáma megfelel a törvény által előírtaknak. Intézményünk egyetlen óvoda lévén fogadja a város 3-7 éves korú gyermekeit. A városban bölcsőde nincs, felvesszük a 2,5 éves gyermekeket is Nemzetiségi illetve hazájukat elhagyó (migráns) gyerekek tartózkodása nem jellemző óvodánkra.

A város gazdasági fejlődése nehézkesen indul, ezért a szülők nagy része ingázik. Napi 20-30 kilométert utazik, és 2-3- műszakban dolgozik.

A családok ezért kevesebb időt töltenek együtt. Az óvoda a családi nevelés kiegészítője esetenként hátránycsökkentő szerepet tölt be.

A szülők többsége szakmunkásként dolgozik egyre több a csonka családok száma, folyamatosan nő a rossz lakáskörülmények között nevelkedők száma. Közülük kerülnek ki a három illetve több gyermeket nevelő szülők.

A Kisbéri Gyöngyszem Óvoda minden gyermeke egy „gyöngyszem”
védjük,
óvjuk,
„csiszoljuk”
gyöngyszemeinket, hogy legszebb fényükben ragyoghassanak.

1.2. Gyermekkép, óvodakép

Nevelésünk gyermekközpontú, befogadó, a gyermeki személyiség kibontakoztatására törekszünk.

Számunkra a gyermekközpontú nevelés az, hogy a gyermekre figyelünk, a gyermek igényeit szem előtt tartjuk, rugalmas, nyitott, érzelmekben gazdag pedagógiai stílust követünk. Biztosítva minden gyermek számára, hogy egyformán, magas színvonalú és szeretetteljes légkörben nevelkedjen, s meglévő hátrányai csökkenjenek. Óvodánk 1998-ban volt 90 éves, ekkor vettük fel a Gyöngyszem Óvoda nevet.

Minden gyermekünk „gyöngyszem” óvjuk, védjük és neveljük. Pedagógiai munkánkban érvényesül a tisztelet, elfogadás, szeretet és megbecsülés, mely minden egyes gyermekünknek jár. Fontos számunkra a szeretetteljes óvodai légkör megteremtése, melyben gyermekeink testi, szociális és értelmi képességeik egyéni és életkori sajátosságainak megfelelően fejlődnek.

Kiemelt helyen szerepel a játék, mint semmi mással nem helyettesíthető személyiségfejlesztő tevékenység.

Alapelveink:

- * Nevelőtestületünk meggyőződése, hogy az óvodáskorú gyerek életkori sajátosságaiból fakadóan kiszolgáltatott, és mint fejlődő személyiség, különös védelem illeti meg.**
- * Nevelőmunkánk során segítjük a gyermek személyiségfejlődését, egyéni képességeinek kibontakozását, életkori sajátosságainak figyelembevételével.**
- * A gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, és ebben óvodánk kiegészítő esetenként hátránycsökkentő szerepet vállal.**

Az alapelvek megvalósítása érdekében gondoskodunk a gyermek szükségleteinek kielégítéséről, az érzelmi biztonságot nyújtó derűs, szeretetteljes légkör megteremtéséről: testi, szociális és az értelmi képességek egyéni és életkor-specifikus alakításáról. A gyermeki közösségben végezhető sokszínű – életkornak és fejlettségnek megfelelő tevékenységről.

A csoportszervezésnél figyelembe vesszük, hogy lehetőség szerint legyenek olyan csoportok ahova azonos életkorú gyermekek járnak, illetve vegyes összetételű csoportokat is szervezünk – ennek meghatározó elve a szülői igény, óvónő szabad választása, és a testvérpárok egy csoportban való elhelyezése.

Hántán vegyes életkorú csoportot szervezünk.

Küldetésnyilatkozat

A Gyöngyszem Óvoda minden dolgozója fontosnak tartja, hogy a szülőkkel és a többi partnerével együttműködve a 3-7 éves gyermekek sokoldalú, harmonikus fejlődését elősegítse.

Gyermekeinket szeretetteljes, bensőséges, pozitív példát nyújtó környezetben neveljük, mely biztosítja a testi, lelki harmóniát.

Hittel valljuk, hogy az óvodáskorú gyermek legfőbb tevékenysége a játék.

A gyermeki személyiség fejlesztésének egyik alapja környezetünk, városunk természeti szépségének megismerése, a városhoz fűződő pozitív érzelmi viszony kialakítása, melynek során biztosítjuk a közvetlen tapasztalatszerzést, az értékek tiszteletére, védelmére nevelést.

2. Az óvodai élet megszervezésének elvei

2. 1. Óvodánk személyi feltételei

Az óvodában, a nevelőmunka középpontjában a gyerek áll. A nevelőmunka kulcsszereplője az óvodapedagógus, ki nyitástól zárásig jelen van. Segítő, támogató, elfogadó attitűdje modellt, mintát jelent a gyermek számára. Munkáját a többi alkalmazottal összhangban végzi. A sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztését speciálisan képzett szakember végzi intézményünkben.

Csoportonként két felsőfokú-főiskolai végzettségű óvónő végzi a nevelőmunkát.

Létszám:

Óvodapedagógus	16 fő
Dajka	8 fő
Konyhalány	1,5 fő
Pedagógiai asszisztens	2 fő
Óvodatitkár	<u>1 fő</u>
Összesen:	28,5 fő

Főállású óvodapedagógusaink felsőfokú illetve főiskolai végzettségűek. Két fő szakvizsgázott a zsámbéki Apor Vilmos Katolikus Főiskola vezető óvodapedagógus szakán. Egy fő hajdúböszörményi főiskolán, mérési és értékelési szakértő szakon. Egy fő az Apor Vilmos Katolikus Főiskola hagyomány ismeret területén szakvizsgázott.

Mindenki teljesítette a pedagógusok 7 évenkénti 120 órás továbbképzését.

A továbbképzéseket a Pedagógiai Program cél és feladatrendszerének érdekében végezzük.

Személyiségünk és szakmai kultúránk folyamatos fejlesztése állandó feladatunk. Továbbképzéseink anyagi fedezetét a továbbképzési támogatás nem biztosítja, önerőből is végzünk tanfolyamokat.

Dajkák közül 6 fő érettségizett,
2 fő dajkaképzőt végzett
Óvodatitkárunk érettségizett.
1fő Pedagógiai asszisztensünk szakképzett.
1fő Pedagógus szakképzettséggel rendelkezik

Pedagógiai Programunk megvalósításához, minőségi nevelőmunkánk szinten tartásához, szükséges a törvény által előírt személyi feltételek megtartása.

2. 2. Óvodánk tárgyi feltételei

Óvodánk rendelkezik a Pedagógiai Program megvalósításához szükséges tárgyi feltételekkel. Helyiségeit, berendezéseit, udvarát úgy alakítottuk ki, hogy a lehető legjobban szolgálja a gyermekek nevelését, fejlesztését. Az óvodahasználók és a Pedagógiai Program igényeihez igazodva törekedtünk arra, hogy óvodásaink közvetlen környezetükben érzékeljék a környezet esztétikumát. Óvodánk Kisbéren, a város központjában, két épületben működik.

- 5 csoportszoba, mindegyikhez külön öltöző, mosdó tartozik
- 2 csoportszobához 1 közös mosdó
- 1 óvodavezetői iroda
- 1 óvodatitkári iroda
- 1 orvosi szoba, logopédia
- 1 tornaszoba
- 1 nevelői szoba
- 2 kazánház
- 1 fejlesztő szoba
- 1 só szoba
- 1 tálalókonyha

Az óvoda épületei gázfűtésűek, csoportszobák tágasak.

Jól felszerelt, szép tornaszobánk van.

Tálalókonyhánk felszereltsége a HAPC rendszernek megfelel. A napi 3x-i étkezést a Petőfi Sándor általános iskola főzőkonyhájáról kapjuk. Az 1-es épület vizesblokkjai 2 kivétellel felújításra szorulnak. Szerelvényezése, burkolata elavult, nehezen tisztítható. Udvarunk mai formáját a 2001/2002-es nevelési évben alakítottuk ki. Miután az önkormányzat az elhanyagolt területet feltöltötte, a kerítést lecserélte, elkezdődhetett a tervezés.

Szánkózó dombot alakítottunk ki, ivó kutat telepítettünk, hogy a gyerekek a nyári melegben önállóan tudják használni. Fűvesítettünk, parkosítottunk, a játékainkat pályázati pénzből fa játékokra cseréltük.

A hinták alá gumitéglát telepítettünk a gyerekek biztonsága érdekében, a balesetveszély elkerülése végett.

KRESZ pályánk, aszfaltos labdapattogtató pályánk van.

Szülők, magánszemélyek, vállalatok támogatásával bővítettük udvari játékainkat. Ma már szép, esztétikus környezetben fogadhatjuk a gyerekeket.

11/1994.(VI.8.) MKM Rendelet és az 1/1998.(VIII.24.) OM rendelet előírja Kötelező (minimális) eszközök és felszerelések jegyzékét a közoktatási intézményekben.

Az eszközök pótlásához szükséges anyagi forrást minden évben, a költségvetés tervezésekor figyelembe vesszük

Hánta Óvoda

A hántai óvoda épülete a Római Katolikus egyház tulajdonában van.

Az épületben

- 1 csoportszoba
- 1 öltöző
- 1 mosdó
- 1 tálaló konyha
- 1 felnőtt öltöző, mosdó van.

2004-ben történt egy új vizesblokk kialakítása az udvaron lévő régi szolgálati lakás átalakításával. Így megoldódik az évek óta húzódó probléma. A tálalókonyha felszerelése megfelelő.

A csoportszoba bútorzata új a neveléshez szükséges eszközök a gyerekek életkori sajátosságainak megfelelő, pótlása, frissítése folyamatos.

Gázfűtés van korszerű kazánal.

Udvar

Az udvar felszerelése megfelel az elvárásoknak.

Korszerű fa mérleghinta, hinta csúszda van. Az ott dolgozó kollégák lehetőségeiknek megfelelően csinosítják környezetüket.

Az ételt a kisbéri Petőfi Sándor Általános Iskolából kapják, a tízórait a nyersanyag normának megfelelően, a helyi boltban vásárolják.

Erről pontos kimutatást vezetnek.

2. 3. A Pedagógiai Program céljához rendelt eszközrendszer

Eszközellátottságunkat évek óta tudatosan a céljaink megvalósítása érdekében fejlesztettük. A meglévő mozgásfejlesztő eszközök karbantartása és pótlása folyamatosan történik. A tornaterem mozgásfejlesztő eszközei és a csoportokban a gyerekek rendelkezésére álló játékszerek megfelelő minőségűek és mennyiségűek.

Ki kell emelni azokat az óvónők által készített játékokat, bábokat és eszközöket, amelyek az egyéni fejlesztés és a szerepjáték során fontos szerepet kapnak.

- Mesekönyv ellátottság minden csoportban az életkori sajátosságoknak megfelelően rendelkezésre áll, bővítése folyamatosan történik.
- Zenei eszköztárunk megfelelő, célunk, hogy minden csoportban tiszta hangzású, könnyen kezelhető hangszerek legyenek.
- Vizuális eszközök beszerzésénél elsődleges szempont a minőség. A jó minőségű eszközök megvásárlását a költségvetés nem teszi lehetővé, ezért élünk a szülők támogatásával. Igénybe vesszük a Gyöngyszem Alapítvány óvodásainkért alapítvány támogatását, az alapítványi célok tükrében

- Folyamatosan arra törekszünk, hogy minden csoportban legyen távcső és nagyító.
- Udvari eszközök beszerzésénél figyelembe vesszük, hogy gyerekek méretéhez legyen seprű, gereblye, lombseprű, hólapát.
- Egész nap folyamán álljon rendelkezésre vizeskancsó és megfelelő mennyiségű pohár
- Korszerű fektetők a délutáni pihenéshez

3. Óvodánk nevelési célja

Az óvodások sokoldalú, harmónikus fejlődését, a gyermeki személyiség kibontakozását segítse, az életkori és egyéni sajátosságok és az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével, ideértve a SNI-s gyermekek ellátását is. Helyi célunk, hogy gyermekeink megismerjék Kisbér természeti, kulturális és tárgyi értékeit, emlékeit. Az e közben szerzett élmények által alakuljon ki bennük a városunkhoz való kötődés, ragaszkodás.

4. A nevelés általános feladatai

Beszoktatás:

- Lehetőséget biztosítunk a „szülős” beszoktatásra. (1 hét)
- A gyermek egyéni igényeit figyelembe vesszük
- Kitöltjük az anamnézis lapot.
- Összehangoljuk az egyén és a csoport érdekeit
- A biztonság megalapozása. (1-2 hónap).

A szocializáció szempontjából kiemelt szerepet kapnak a közös élmények és közös tevékenységek (ünnepek, kirándulások). Olyan óvodai élet kialakítására törekszünk, amely segíti a gyermek erkölcsi tulajdonságainak és akaratának fejlődését, szokás és normarendszerének megalapozását. (Együttérzés, segítőkészség, önzetlenség, figyelmesség, másság, önállóság, önfegyelem).

A beilleszkedést az egyéni bánásmóddal, az egyéni kapcsolatok szélesítésének segítségével ösztönözzük. Segítsük a gyerekeket, hogy eltérő képességű és tulajdonságú társaikat is elfogadják. A gyerekek érezzék, hogy a felnőttek biztosságot, védelmet jelentenek a számukra. A közös kirándulások és közös ünnepek pozitív élményt nyújtsanak, erősítsék az összetartozás élményét. Az óvoda egyszerre segítse a gyermek szociális érzékenységének fejlődését és én tudatának alakulását.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére:

- Ragaszkodnak óvodájukhoz a kisebb gyermekekhez, felnőttekhez. Ezt érzelmekben, szavakban és tettekben hozzák nyilvánosságra
- Betartják a csoportban kialakult szokásokat.
- Segítenek egymásnak, együtt éreznek csoporttársaikkal, konfliktushelyzetben egyezkednek egymással.
- Érdeklődnek társaik iránt.
- A tevékenység sikeréhez szükséges magatartásformát alkalmazzák.
- Szociálisan éretté válnak az iskolába lépésre, készen állnak az iskolai élet és tanító elfogadására.

4. 1. Az egészséges életmódra nevelés

Cél: Az egészséges életmódra nevelés során az egészséges életvitel igényeinek kialakítása.

- Feladat:**
- Az óvodai élet során a gyerekek részesüljenek megfelelő gondozásban
 - Törekedjünk arra, hogy testi szükségleteik, mozgásigényük kielégítést nyerjen.
 - Alapozzuk meg, alakítsuk ki az egészséges életmód jó szokásait.

A gondozás:

A gyermekekkel közvetlen foglalkozó valamennyi felnőtt, közös, jól szervezett feladata. A testi szükségletek kielégítése alapozza meg a gyermek jó közérzetét, ami minden tevékenység végzéséhez szükséges.

A 3-4 éves korban a jó szokások megalapozása, 5-6 éves korban pedig már a szokások önálló alkalmazása jelenik meg.

Óvodánk jó helyzetben van, mert minden csoporthoz mosdó és öltöző tartozik.

Testápolás:

Óvodánkban minden gyermek saját törölközővel, fésűvel, fogmosó felszereléssel rendelkezik. Egész nap folyamán szükség szerint mosnak kezet, arcot, fésülniük. A testápolási műveletek elősegítik az óvodapedagógus és a gyerekek közötti bensőséges kapcsolat elmélyítését. Az óvodapedagógus készíti a gyereket a szükségleteinek jelzésére. A gyerekek rendeltetésszerűen használják a WC-t.

Az óvodapedagógussal együttműködve alakul ki igénye az önálló testápolásra.

Az óvodában a gyerekek folyékony szappannal, folyóvízben mosnak kezet, használják a körömkefét. A nyári udvari játék után a gyerekek tisztálkodása egyéni zuhanyoztatással történik. Erre az időszakra kérjük a szülőket, hogy plusz törölközőt hozzanak a kéztörölő mellé. A csoportban a papír zsebkendő a gyerekek számára elérhető helyen van

Öltözködés:

Az időjárásnak megfelelő, többretegű öltözködés a célszerű. A felnőtt felelőssége, hogy a hőmérsékletnek megfelelően legyen öltöztetve a gyerek. A nyáron javasoljuk a szülőnek, hogy a napszúrás elkerülése érdekében vékony sapkát hozzanak a gyerekeknek. Cipőjük – váltócipőjük olyan legyen, ami tartja a lábat.

Táplálkozás:

A gyerekek az óvodában a napi háromszori étkezéssel- kellő összetételben és elosztásban- a napi tápanyagszükséglet 65-70 %-át kapják. Az étrendet kifüggesztjük a folyosóra, hogy a szülők folyamatos tájékoztatást nyerjenek.

Fontosnak tartjuk, hogy minél több zöldséget és gyümölcsöt fogyasszanak a gyerekek. Ennek érdekében szorosabb kapcsolatot tartunk az ételmezés vezetővel és a szülővel. A gyerekek számára egész nap folyamán biztosítjuk az ivóvizet.

Az ízlésesen terített asztal, és az étkezés kultúrált lebonyolítása alapfeltétele a megfelelő étkezési szokások kialakításának. Étkezés nyugalmának megteremtéséhez fontos a halk beszéd.

Mozgás:

Feladatunk a gyerek mozgásigényének kielégítése. A mindennapi testnevelés, és a heti kötelező testnevelés mellett minél több időt tölthetnek a szabadban, hogy egyéni igényüknek megfelelően mozoghassanak. A csoportszobában is biztosítjuk a szabad mozgás lehetőségét.

Pihenés:

A gyerekek alvásigényének kis részét az óvoda elégíti ki.

Nyugodt pihenés feltétele:

- kényelmes, laza ruházat (pizsama)
- fektetés előtt alapos szellőztetés
- folyamatos levegőcsere alvás alatt
- lehetőség szerint az ágyak között 30 cm a távolság
- elalvás előtti halk megnyugtató mese, zene, ének

A nagyobb alvásigényű gyerekeknek találjuk meg a módját, hogy tovább pihenhessenek

Egészségünk védelme, edzése:

- Az egészség megőrzéséhez fontos, hogy a gyerekek szervezete alkalmazkodjon az időjárás változásaihoz. Megfelelő öltözetben rendszeresen tartózkodnak a szabad levegőn.
- Tágas, jól felszerelt udvarunknak vannak árnyékos és napos részei. Aszfaltos Kresz pálya, labdapattogatóval. A terület nagy része füves ahol kedvükre futkoshatnak. Mesterséges dombunk minden évszakban sok lehetőséget biztosít a mozgásra.

Nyáron locsolókannával, homokozó játékokkal pacsálhatnak a gyerekek.

- Csoportszoba természetes és mesterséges megvilágítása az előírásoknak megfelelő.
- Hangsúlyt fektetünk a higiéniai szabályok betartására (környezetünk tisztán

tartására, portalanítás, fertőtlenítés, folyamatos levegő csere, páratartalom). Óvodába lépéskor az anamnézis lapon szerepelnek a gyermek betegségei, illetve arra való hajlam, mely alapján az egyéni bánásmódot megvalósítjuk.

- A gyerekek egészségügyi ellátása a gyermekorvos és védőnő által biztosított.
- Baleset megelőzés érdekében figyelemmel kísérjük az eszközöket, használati tárgyakat, ellenőrizzük, karban tartjuk. Minden óvónő feladata, hogy ezzel kapcsolatos észrevételeit a munkavédelmi felelősnek, vezetőnek jelezze.
- Megfelelő szakember bevonásával lehetőség van a prevenció és korrekció testi, lelki nevelési feladatok ellátására.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére:

- A testápolási szokásoknak megfelelően önállóan tisztálkodnak, fogat mosnak, fésülködnek, használják a zsebkendőt.
- Készség szinten használják az evőeszközöket (villa, kanál) esztétikusan terítenek, higiénikusan étkeznek és étkezés közben halkán beszélnek.
- Önállóan öltöznek.
- Ügyelnek saját külsejükre, megjelenik a rendezett külsőre törekvés.

4. 2. Az érzelmi, az erkölcsi és a közösségi nevelés

Cél: Érzelmi biztonságot nyújtó, otthonos, derűs, szeretetteljes légkörben a családi nevelés kiegészítése, segítve a gyermekek szocializációjának fejlődését, alapvető erkölcsi normák kialakulását, a másság elfogadását.

Feladatok:

- Biztonságot nyújtó környezetben éljenek a gyerekek.
- Közös tevékenységek megszervezésével fejlesszük a társas kapcsolatok kialakulását.
- Szervezzünk olyan óvodai életet, amely segíti a gyermek erkölcsi tulajdonágainak és akaratának fejlődését.
- Fogadjuk el, hogy minden gyerek egy külön egyéniség és kapjon egyéni bánásmódot.
- Tartsuk szem előtt, hogy az óvodáskorú gyermek jellemző sajátossága a magatartás érzelmi vezéreltsége.
- Az óvodapedagógus-gyermek, óvoda alkalmazottai-gyermek, gyermek-gyermek, kapcsolatot pozitív érzelmi töltés jellemezze.
- A gyermek nyitottságára építve az óvoda segítse elő, hogy a gyermek tudjon rácsodálkozni a természetben és az emberi környezetben megmutatkozó jóra és szépre, tisztelje és becsülje azt.
- Alapozzuk meg a városhoz fűződő pozitív érzelmi viszony kialakulását.
- A gyermeki magatartás alakulása szempontjából az óvodapedagógus és az óvoda

alkalmazottainak kommunikációja, bánásmódja és viselkedése modell értékű legyen.
- ismerje fel gyermekek tanulási, magatartási problémáit, szükség esetén megfelelő szakmai segítséget kínáljon számukra.
Az óvodapedagógusok működjenek együtt az SNI-s, BTN-s gyerekek esetében a speciális felkészültségű szakemberekkel.

Az SNI gyermekek fejlesztésének intézményi szintű feladatai:

- A közösségbe való beilleszkedésük segítése: alkalmazkodó képesség, akaraterő, önállóság, érzelmi élet, együttműködés fejlesztése óvodapedagógiai eszközökkel.
- Képességeik fejlesztése: vizuális, akusztikus, motoros és nyelvi, gyógypedagógiai eszközökkel.
- A funkciók egyensúlyának kialakítása.
- Speciális segédeszközök elfogadtatása, használatuk megtanítása.
- Egyéni sikereket segítő tulajdonságok, funkciók fejlesztése.
- A speciális fejlesztéshez szakemberek biztosítása.

A fejlesztésben résztvevők köre:

A szülővel való szoros együttműködés kialakítására törekszünk a gyermekek fejlődése érdekében.

Szakértői rehabilitációs bizottság:

Diagnosztizál, javaslatot tesz, kontroll vizsgálatot végez és figyelemmel kíséri a gyermek fejlődését.

Gyógypedagógus:

Értelmezi a szakvéleményt, elvégzi a rehabilitációt, speciális egyéni fejlesztést, javaslataival segíti az óvodapedagógusaink munkáját, közreműködik a szülővel.

Óvodapedagógusaink:

Együttműködnek a szakemberekkel, javaslataikat beépítik a pedagógiai folyamatokba.

A gyógypedagógusi, logopédusi, pszichológusi feladatokat a szakvéleményben javasolt időtartamnak megfelelően, megbízási szerződés alapján végzi a szakember.

Óvodapedagógusaink a szakértői véleményben leírt fejlesztési területeknek megfelelően folyamatosan végzik fejlesztő tevékenységüket.

Óvodánk arra törekszik, hogy biztosítsa a sérült gyermek részére a speciális fejlesztő eszközöket, az elfogadó környezetet és terhelhetőségüket a gyermekek állapotához, személyiségjegyeikhez igazítja.

A szakértői vélemény alapján határozzuk meg a fejlesztés célját, az intézményi szintű feladatokat, a fejlesztésben résztvevők körét, a megvalósulás dokumentumait, illetve az óvodapedagógus, gyógypedagógus, egyéb segítő hálózat feladatait.

Intézményünk befogadó szemlélete:

Az integrációt az egész nevelő testületünk föl vállalta, melyet a teljes alkalmazotti kör is támogat. Az integrálhatóság minden esetben fontos döntést igényel, melynél figyelembe vesszük az összes körülményt, az illetékes szakértői bizottság szakértői véleményének figyelembevételével – minden esetben egyéni fejlesztési kereteket határozzunk meg. Kiemelt gondot fordítunk arra, hogy az SNI gyermek minden segítséget megkapjon hátrányainak leküzdésére.

Az óvoda vezetősége támogatja az óvodapedagógusok részvételét az óvodai integrációt segítő szakmai programokon, akkreditált továbbképzéseken.

4. 3. Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

Cél: A beszéd a gyermek környezetével való érintkezésének kifejező képességének legfőbb eszközévé váljon.

Érdeklődésére és kíváncsiságára építve, olyan tevékenységeket biztosítsunk, amelyek során a gyerekek tapasztalatokat szereznek és fejlődnek értelmi képességeik.

Feladat:

- A felnőttek beszéde mintaadó legyen
- Ismertessük meg a magyar nyelv szépségét és kifejező erejét.
- Alapozzuk meg a biztonságos önkifejezést.
- Alakítsuk ki a helyes nyelvhasználatot.
- A beszédkedv megteremtéséhez, fenntartásához az óvónő biztosítson szeretetteljes nyugodt légkört.
- A gyerek a természetes kíváncsiságára kapja meg az életkorának megfelelő választ.
- Az óvónő és a gyerek közti pozitív érzelmi kapcsolat révén bátran merjen kérdezni, élményét elmesélni.

- A nevelőtevékenység egész folyamatában legyen jelen.
- Irányítsuk szakemberhez a beszédhibás gyerekeket
- Jelenjenek meg a szabályjátékok között az anyanyelvi játékok.
- A mindennapokban az óvónő várja el az udvariassági kifejezések használatát.
- Sokrétű tevékenységeken keresztül szerezzenek egyre több, pontosabb, valóság-hű észlelést, tapasztalatot a természeti és társadalmi környezetükről.
- A gyermek spontán szerzett tapasztalatait, családból hozott ismereteit rendszerezzük, bővítsük, értelmi képességeit fejlesszük.
- Adjunk lehetőséget a pozitív, negatív élmény kijátszására mert az a valóság mélyebb megismerésének lehetősége.
- Problémaszituációk esetén értékkeljük pozitívan az egyéni megoldásokat.
- Új ismeret szerzése és a meglévők rendszerezése során fejlesszük az érzékelést, észlelést, emlékezetet, figyelmet, képzeletet, gondolkodást, alkotó képességet.
- Kreativitást ösztönző környezetet biztosítsunk.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére:

- Érthetően, folyamatosan kommunikálnak, beszélnek.
- Képesek gondolataik, érzelmeik kifejezésére.
- Végig tudják hallgatni egymást.

- Használják az udvariassági kifejezéseket.
- Tapasztalataik megalapozzák a fogalmi gondolkodás kialakulását.
- Észlelésük, érzékelésük differenciálódik.
- Kialakul képességük a részekre bontásra az általánosításra.
- Megjelenik a szándékos figyelem és az emlékezés.

5. Óvodánk mindennapi életének megszervezése

Cél: A rendszeresen visszatérő ismétlődések érzelmi biztonságot teremtsenek a gyermekben. A tevékenységek megszervezésénél fontos a harmonikus arányok kialakítása, szem előtt tartva a játék kitüntetett szerepét.

Feladat:

- Az óvodapedagógusok alakítsák ki csoportjukban a napi és a heti rendet.
- Óvodánk kiemelt nevelési célja az egészséges életmódra nevelés, a környezeti nevelés, a napirend kialakításakor ezt vegyék figyelembe.
- Minden tevékenységre megfelelő időt biztosítsanak.
- A napirend kialakításánál a szabad játékra jusson a legtöbb idő.
- Rugalmasan alkalmazkodjanak az aktualitásokhoz.
- A várakozási időt lehetőleg küszöböljék ki.
- Az óvodapedagógus gondozási feladatok folyamán is építse a gyerekekkel való kapcsolatait, elősegítve ezzel önállóságukat, fejlődésüket.

Ajánlott napirend. A táblázaton az óvodapedagógus jelöli az időtartamot.

NAPIREND												
Tevékenységek		6³⁰ - 7⁰⁰	7⁰⁰ - 8⁰⁰	8⁰⁰ - 9⁰⁰	9⁰⁰ - 10⁰⁰	10⁰⁰ - 11⁰⁰	11⁰⁰ - 12⁰⁰	12⁰⁰ - 13⁰⁰	13⁰⁰ - 14⁰⁰	14⁰⁰ - 15⁰⁰	15⁰⁰ - 16⁰⁰	16⁰⁰ - 17⁰⁰
1.	Gyülekezés											
2.	Szabad játék											
3.	Étkezés											
4.	Tisztálkodás											
5.	Pihenés											
6.	Kötött és kötetlen foglalkozások											
7.	Mindennapi testmozgás											
8.	Mindennapi mese											
9.	Levegőzés											
10.	Hazamenetel											

Hetirend

Az óvodánkban a székhely intézményben 7 csoport részére 1 tornaszoba, 1 só szoba van. Az óvodapedagógusok vegyék figyelembe a logopédiára, gyógytestnevelésre, fejlesztésre járó gyerekek órarendjét. A hántai kihelyezett csoportunk havi 1 alkalommal veszi igénybe a székhelyóvoda tornaszobáját és sósobáját. Ezek figyelembevételével építsék fel heti rendjüket.

Feladat:

- A hét folyamán minden tevékenység jelenjen meg.
- A heti rend összeállításánál vegyék figyelembe a csoport összetételét, a rendszerességet, folyamatosságot.
- Az egyes tevékenységekre fordított idő rugalmasan alkalmazkodjon a témákhoz és aktualitásokhoz.

Óvodánk mindennapi életének dokumentumai

Az óvodapedagógus pedagógiai munkáját az intézmény pedagógiai programjának megfelelően hosszabb-rövidebb időszakokra tagolva (pl.: éves ütemterv), tanulási-tanítási egységekre két heti terv (pl. játék és munkatevékenység) bontva tervezi meg. A tervezésnél jelenjen meg a differenciálás (vegyes életkorú csoportokban, ill, fejlettség szerint)
Készüljenek projektervek.

Projekt terv

- Márton nap
- Föld napja
- Madarak, fák napja
- Egészségnap

Meghatározó dokumentumok:

363/2012./ (XII.17.) Kormányrendelete az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról

Helyi Pedagógiai Program

Felvételi mulasztási napló

Csoportnapló

Fejlődési lapok, mérés dokumentumai

Házirend

Éves nevelési terv

Vezetői munkaterv, vezetői beszámoló

5. 1. Ünnepeink, hagyományaink

Cél: Ünnepeink, hagyományaink emelkedjenek ki hétköznapijainkból, tegyék örömtelibbé életünket.

Feladat:

- Jól átgondolt, előkészületi idő, érzelmi ráhangolás, közös tevékenységek jelentsék az ünnepvárást.
- Bensőséges, meghitt legyen.
- Az ünnepeket örömteli hangulat, az együttlét érzése hassa át.
- Az ünnep hangulatát fokozzuk a közvetlen környezetünk szépítésével, külső

megjelenésünkkel (ünneplő illetve alkalomhoz illő öltözködés)
- Eddig kialakult hagyományainkat, értékeinket ápoljuk.

Ünnepeink, hagyományaink

Időpont	Felelős	Szervezési forma (Nyílt-Zárt)
Állatok világnapja okt.4	óvodapedagógus	zárt
Születésnapok	óv. ped.	zárt
Márton nap nov.11.	óv. ped.	nyílt
Mikulás dec. 6.	óv .ped	zárt
Karácsony	óv. ped.	zárt
Farsang (vízkeresztől hamvazószerdáig)	óv. ped.	a gyermek óvodában töltött ideje alatt 1x
Szülők –nevelők batyus bálja	Sz.Sz. óv. ped.	nyílt
Március 15	óv. ped.	zárt
Víz világnapja	óv. ped.	zárt
Húsvét	óv. ped.	zárt
Föld napja április 22	Sz.Sz.óv .ped	nyílt
Szent György napi vásár ápr.24	Sz.Sz.óv. ped.	nyílt
Anyák napja	óv. ped.	nyílt
Madarak fák napja máj.10	óv. ped.	zárt
Gyereknep	óv .ped. óv.vez.	zárt
Egészség nap	óv. ped.	zárt
Nagycsoportosok búcsúztatása	óv.ped.	nyílt

A városi ünnepeken felkérés alapján veszünk részt. A mindenkori éves vezetői munkaterv tartalmazza a felelősöket.

6. Óvodai élet tevékenységi formái és az óvodapedagógus feladatai, alkalmazott módszerei

A pedagógiai módszerek a gyermekek fejlődését támogatják.

- Törekedjen a szakszavak tudatos megismerésére , szakirodalom követésére.
- CD, DVD lejátszót, fényképezőgépet, számítógépet, diavetítőt projektort használjon.
- A gyermekekkel szembeni elvárások személyre szabottak, differenciáltak legyenek.
- Az óvodapedagógus differenciált értékeléssel segítse elő a gyermek önértékelésének fejlődését.
- Kiemelkedő képességű gyerekek felismerése, kiszűrése, támogatása – tehetséggondozás (szakemberhez irányítás)
- Elméleti felfrissítés. (Tervezés, végrehajtás, ellenőrzés, beavatkozás). Az óvodapedagógus a

- továbbképzéseken szerzett ismereteit alkalmazza a tervezése és a mindennapi munkája során
- Korszerű szemlélet, jó gyakorlat átadása.
- Vegye figyelembe a gyermekek aktuális fizikai, érzelmi állapotát, ehhez igazítsa a tevékenységek tempóját, időtartamát, módszereit. Szükség esetén rugalmasan változtasson előzetes tervein.
- Ismerje fel a gyermekek tanulási, magatartási problémáit, szükség esetén megfelelő szakmai segítséget kínáljon számukra, irányítsa szakemberhez.
- Pozitív visszajelzésekre épülő, bizalommal teli légkört alakítson ki, ahol minden gyermek hibázhat, ahol mindenkinek lehetősége van a javításra, próbálkozásra.
- A gyermekben igyekezzen felkelteni és fenntartani az önálló tapasztalatszerzés, megismerés igényét, a próbálkozás örömet. Ennek érdekében indokolt esetben használja az IKT eszközöket is.

6. 1. A játék

A belülről indított és vezérelt játék a gyermekek számára azt a természetes közeget Jelenti, amelyben érzelmi életük kiteljesedik, fantáziájuk gazdagodik, ismereteik Elmélyülnek, személyiségük gyarapodik.

Cél:

A tevékenységek közül a gyerekek legfontosabb fejlesztő eszköze legyen a játék.

Feladat:

- Helyezzük előtérbe a szabad játék érvényesülését.
- Az egész óvodai élet során a játék legyen a legfontosabb tevékenység.
- Tudatosuljon bennünk, hogy a játék motivációja nem a célban, hanem a tevékenység örömeiben van, tehát önmagáért való.
- Vegyük figyelembe az ismeretszerzés szempontjából, hogy a kisgyerek a külvilágból és a saját belső világából származó tagolatlan benyomásait játékban tagolja.
- Legyen a játék a személyiségfejlesztés alapvető eszköze. Fejlessze a gyerek mozgását, értelmi képességeit, tapasztalatok érzelmi feldolgozását, közlési vágyát, társas kapcsolatait, kreatív együttműködésüket és a „mi tudat” kialakulását.
- Az óvodapedagógus utánozható mintát adjon, bevonható társ legyen, a játék tevékenységben.

A játék feltételei:

- Megfelelő légkör biztosítása
A felnőtt-felnőtt, felnőtt-gyerek, gyerek-gyerek pozitív érzelmi viszonya.
Életkornak megfelelő szokásrendszer működtetése.
Az óvodapedagógus jelenléte és figyelme alapfeltétele a nyugodt játéknak.
- Játékidő.
Az étkezés, a tisztálkodás és kötelező foglalkozások pihenés idején kívül, a gyerekek csaknem minden időt játékkal tölthessenek. Indokolatlanul ne szakítsa meg, ne zavarja az óvodapedagógus a játékot.

- Játékeszközök.

Olyan játékszereket, eszközöket biztosítsunk, amely motiváló jellegű és az elmélyült játék kialakulását segíti.

A játékeszközök legyenek esztétikusak, könnyen tisztíthatók és veszélytelenek. A kész játékszereken kívül gondoskodjunk különböző, játszásra alkalmas anyagokról, félkész és szimbolikus eszközökről, a kellékek gazdag választékáról.

Az eszközök a gyerek számára elérhető helyen legyenek.

Fontos, hogy a gyerekek a különböző játékszereket, tárgyakat - bizonyos szabályok megtartása mellett - különböző céllal használhassák fel.

Az eszközök ötletes alkalmazást pozitívan értékeljük.

Az udvaron is olyan játékok legyenek, amik a gyerekek számára biztonságosak.

A játék fajtái:

1. Gyakorló játék:

Véletlen mozgásból, cselekvésből fakadó siker, amely újra és újra ismétlésre készíti a gyereket, ami örömet okoz.

2. Építő, konstruáló játék.

Különböző anyagokból és elemekből építményeket hoz létre. Fontos helyet kap az előre elgondolt, meghatározott céllal végzett építés.

3. Szerepjáték.

A gyerek szerepjátéka tapasztalataikat, ismereteiket, elképzeléseiket és az ezekhez fűződő érzelmeiket tükrözi.

4. Dramatizálás, bábozás.

Gondoskodik az óvodapedagógus különféle eszközökről, jelmezekről, a különböző szerepeket jelző kellékekről.

5. Szabályjáték.

A szabályok határozzák meg a játék elkezdését, menetét és befejezését. Fontos a szabályok betartása és a szabályoknak megfelelő viselkedés.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére:

- Bonyolult építményeket képesek létrehozni.
- Képesek több napon keresztül egyazon témában együttesen részt venni.
- Játékukban a szerepjáték dominál.
- Élvezik a szabályjátékokat, képesek a normák betartására.
- Életkoruknak megfelelően tudják kezelni a sikert és a kudarcot.
- A gyakran hallott meséket szívesen bábozzák, dramatizálják.

6. 2. Tevékenységekben megvalósuló tanulás

Az óvodában a tanulás folyamatos, jelentős részben utánzásos, spontán és szervezett tevékenység. A gyermek teljes személyiség fejlődését, fejlesztését támogatja.

Cél:

Olyan gyerekek nevelése, akik nyitottak, érdeklődőek, életkoruknak megfelelő értelmi képességekkel rendelkeznek, és szociálisan éretté válnak az iskolai élet megkezdésére.

Feladatok:

- Az óvodapedagógus építsen a gyermek előzetes ismereteire, tapasztalataira, élményeire.
- Fejlessze az értelmi képességeket (érzékelés, észlelés, figyelem, emlékezet, képzelet, gondolkodás).
- Keltse fel a gyermek megismerési vágyát, kíváncsiságát, sokoldalú érdeklődését.
- Adjon lehetőséget, hogy átélhesse, megismerhesse a felfedezés örömét.
- Biztosítsa egyéni érdeklődésüknek megfelelő tevékenységet.
- Fejlessze a gyermekek önállóságát, kitartását, pontosságát, feladattudatát.
- Az óvodapedagógus differenciált értékeléssel segítse elő a gyermek önértékelésének fejlődését.
- A játékoság mint alapelv a tanulás egész folyamatában érvényesüljön.
- Nyújtsunk mintát és modellt a magatartás és viselkedés tanuláshoz. (Szokások kialakításához.)
- Kiemelkedő képességű gyerekek felismerése, kiszűrése, támogatása – tehetséggondozás (szakemberhez irányítás)

A tanulás szervezeti formái:

Az óvodapedagógusnak lehetősége van kötetlen és kötött tevékenységeken keresztül foglalkozni a gyerekekkel. A mindennapos testnevelés, a mindennapi mese és a testnevelés foglalkozás kötött.

- Utánzásos minta és modellkövetéses magatartás
- Játékos, cselekvéses tanulás
- Gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés
- Irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés, felfedezés

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére:

- Él bennük az iskola és a tanulás utáni vágy.
- Nyitottak, készen állnak az iskolába lépésre.
- Munkatempójuk, feladattartásuk életkoruknak megfelelő.
- Megjelenik a szándékos figyelem, bevézés és felidézés.
- Kialakulóban van a képi gondolkodás mellett az elemi fogalmi gondolkodás.

6. 3. Mozgás

Cél:

A rendszeres testmozgással biztosítsuk a mozgás és az értelmi fejlődés kedvező egymásra hatását. A spontán szabad játék egészítse ki az irányított mozgásos tevékenységeket. Váljon mozgásuk harmonikussá, testi képességeik fejlődjenek.

Feladat:

- Erősítse fel az egészséges életmódra nevelés hatását.
- Elégítse ki mozgásigényüket.
- A nevelés minden napján biztosítsa a lehetőséget a tornára, játékos mozgásokra teremben és a szabad levegőn, eszközzel és eszköz nélkül, spontán és szervezett formában.
- Az óvodapedagógus őrizze meg mozgás- és játékos kedvét, mutasson példát újabb és újabb mozgásformák megkedveltetésére.
- A spontán és szervezett mozgáshoz elegendő hely, idő, megfelelő eszköz álljon rendelkezésre.
- Olyan mozgásos tevékenységek jelenjenek meg, amelynek során fejlődik az erő, ügyesség, gyorsaság, állóképesség, a térben való tájékozódás, döntés és alkalmazkodó képesség és az akarat.

A testnevelés és mindennapi frissítő torna szervezeti keretei.

3-4, 4-5 éves korban a mindennapos testnevelésen túl, heti egy, 5-7 éves korban heti két kötelező foglalkozást tartunk. Segédanyagként dr. Tótszóllósyné Varga Tünde: *Mozgásfejlesztés az óvodában* című könyvét használjuk.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére:

- Szeretnek mozogni, kitartóak a mozgásos játékban.
- Tudnak a térben tájékozódni, ismerik az irányokat.
- Oldaliságuk kialakul (jobb, bal).
- Mozgásukat irányítani, tempójukat szabályozni tudják.
- Egészséges versenyszellemük kialakul, versenyjátékokban betartják a szabályokat.
- Önfegyelmük kialakul, figyelmük tartósabbá válik.
- Mozgásuk összerendezett, harmónikus.
- Testsémájuk kialakul.

6. 4. Külső világ tevékeny megismerése

A környezettel való ismerkedés az óvodai nevelés egészében érvényesülő folyamat. A közvetlen és tágabb természeti és társadalmi környezet megismerése, a felfedezés élménye tapasztalatszerzés útján. A gyermek a környezet megismerése során matematikai tartalmú tapasztalatoknak, ismereteknek is birtokába jut, és azokat tevékenységeiben alkalmazza.

Cél:

Olyan ismereteket szerezzenek, amely az életkoruknak megfelelő biztonságos eligazodáshoz és tájékozódáshoz nélkülözhetetlenek.

Feladat:

- A fenntartható fejlődés érdekében helyezzen hangsúlyt a környezettudatos magatartás

formálására, alapozására, alakítására.

- Az óvodapedagógus a megismerési tevékenységekhez biztosítson alkalmat, élményt és időt. szervezzen kirándulásokat, gyűjtéseket és sétákat.
- A tapasztalatszerzés nagyrészt cselekvés útján történjen.
- Fedezzék fel a minket körülvevő világ mennyiségi, formai és kiterjedésbeli összefüggéseit.
- Alapozzuk meg a természet megismerésével a természet szeretetét, a természet tisztaságának, szépségének védelmét.
- Ismertessük meg a város sajátosságaival, természeti adottságaival és azok védelmével.
- Látogassanak el középületekbe: önkormányzat, tűzoltóság, mentők, könyvtár.
- Ismerjék meg a város műemlékeit (templom, kórház, helytörténeti múzeum, lovarda, köztéri szobrok)

Témakörök:

Évszakok

- Jellemző jegyei, örömei jeles napjai
- Időjárás
- Öltözködés

Család, óvoda, lakóhely

- A család neve, tagjai, lakcím, szülők foglalkozása
- Alapvető foglalkozási ágak (orvos, postás, boltos, rendőr, tanító, tűzoltó, védőnő, pék, szerelő, mentős, stb.)
- Óvoda épülete, udvara, helyiségei
- Lakóhelyünk nevezetessége, középületek és szolgáltató üzletek

Testünk

- Testrészeink funkciói
- Érzékszerveink funkciói
- Testápolás
- Egészségvédelem (tisztálkodás, táplálkozás, mozgás)

Közlekedés

- Gyalogos közlekedés alapvető szabályait
- Közlekedési eszközök (vízi, légi, szárazföldi)
- Megkülönböztetett jelzésű járművek (mentő, rendőr- és tűzoltóautó, hókotró megfigyelése)

Állatok

- Házi állatok és kicsinyeik
- Ház körül élő állatok
- Vadállatok, erdei állatok
- Madarak (fecske, cinege, gólya, vörösbegy, búbos banka, tengelice, meggyvágó)
- Vízben élő állatok és a rovarok

Növények

- Környezetünk növényei
- Zöldségek
- Gyümölcsök, déli gyümölcsök
- Virágok: mezei- és kerti virágok
- Fák, bokrok (örökzöld és lombhullató)

Napszakok

- Napszakok megnevezése
- Napszakokhoz tartozó tevékenységek

Színek

- 6 alapszín
- Színek árnyalatai

Környezetvédelem

- Védett növényeink, állataink
- Világnapok megünneplése (Állatok, Víz, Föld, Madarak és fák)

Városunk

- Középületek, intézmények, műemlékek, szolgáltató üzletek, szobrok, park, tó
- Helytörténeti múzeum, Mini-Magyarország

Matematika

- Összehasonlítások, szétválogatások, sorba rendezések, sorozatok
- Mennyiségek összemérése
- Halmazok összemérése, elemeinek párosítása és bontása
- Sorszámnevek, tószámnevek
- Mérések különböző egységekkel
- Geometria: síkbeli alakzatok; testek; építő elemek; építmények összehasonlítása; tükörkép; tájékozódás síkban, térben
- Irányok azonosítása, megkülönböztetése (alá, fölé, mellé, mögé, elé, közé, jobbra, balra)

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére:

- A gyermekek tudják lakcímüket, szüleik pontos nevét, foglalkozását, munkahelyét, óvodájuk nevét, saját születési helyüket és idejüket.
- Különbséget tudnak tenni az évszakok és napszakok között.
- Ismerik környezetük állatait, növényeit és azok gondozását.
- Ismerik a környezetükben lévő intézményeket, szolgáltató üzleteket, középületeket.
- Ismerik az elemi közlekedési szabályokat és a közlekedési eszközöket.
- A tárgyakat meg tudják számlálni legalább tízig, össze tudják hasonlítani mennyiség, nagyság, forma és szín szerint.

- Érzik és követni tudják az irányokat használják a névutókat.
- Ismerik az alapszíneket és azok árnyalatait.

6. 5. Verselés-mesélés

A mesélővel való személyes kapcsolatban a gyermek nagy biztonságban érzi magát. Az óvodás korú gyermek életkorának megfelelő irodalmi műfajok a vers és a mese. A mese és a vers az anyanyelv közegén át emberi kapcsolatokra tanít, mélyíti az önismeretet, segíti a világ felismerését.

Cél:

A gyerekeknek örömet okozzon a mese és vershallgatása, várják a vele való találkozást.

Feladat:

- Az óvodapedagógus teremtse meg az irodalmi élmény befogadásához a nyugodt légkört.
- Mozgással kísért énekelt szövegből bontakozzon ki a mondókajáték, abból a vers, a verses - mese, a próza.
- Az óvodapedagógus keltse fel az irodalmi érdeklődést.
- Az irodalmi anyagot túlnyomórészt a magyar népi mondókák, népmesék, találós kérdések jelentős költők, írók műveiből válogassák.
- Óvodánkban minden nap hallgassanak mesét a gyerekek. Az óvodapedagógus a közvetlen kontaktus megteremtése érdekében emlékezetből mondja a mesét.
- A mindennapos irodalmi élmény segítse a gyermek testi-lelki szükségleteinek kielégítését, nyújtson érzelmi biztonságot, örömteli élményt, oldja a szorongást.
- Az óvodapedagógus előadásmódja segítse elő a belső képteremtés képességének fejlődését.
- Biztosítsa a dramatizálás, bábozás lehetőségeit.
- Teremtse meg a nyugodt könyvnézegetés, képről való mesélés körülményeit.
- A versek mondókák többszöri rövid ideig történő ismételtetése fejlessze a gyerekek emlékezetét.
- A pihenés előtti mese, legyen szelíd folyású, duruzsoló hangú, és teremtse meg a nyugodt pihenés feltételeit. A vegyes csoportban a hosszabb lélegzetű tündérmesék hallgatására ebben az időpontban adjunk lehetőséget.
- Az irodalmi élmények segítségével fejlődjön a tiszta beszédhallás, a félreértett szövegrészeket ne azonnal, hanem egy későbbi időpontban helyesen ismételve javítsa.
- A kiválasztott mesék-versek erősítsék meg a környezet megszerettetését, az évszakok szépségét, a néphagyomány ápolását.

Az év folyamán ismerjenek meg:

3-4 éves korban:	8-10 mondókát, verset ismételgessenek. 10-12 új mesét hallgassanak
4-5 éves korban:	2-3 kiolvasót 6-7 verset

12-14 új mesét
5-6-7 éves korban. 8-10 kiszámoló, párválasztó mondókát
12-14 verset
12-14 új mesét

Segítségként használható a nevelőtestület által összeállított irodalmi jegyzék.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére:

- Várják, igénylik a mesehallgatást, szívesen ismételtetik a verseket, mondókákat.
- Érthető, kifejező beszédkésztségnek az alapjai kialakulnak, használják udvariassági kifejezéseket
- Képzeletük, fantáziájuk, szándékos figyelmük, gondolkodásuk fejlődik, belső képalkotásuk kialakul
- Beszédképességük, beszédkedvük erősödik.

- Képesek önálló mesemondásra, megkezdett történet vagy mese folytatására – saját fantáziájukkal kiegészítve azt.
- Kialakul igényük a könyv tisztelete iránt, azokra vigyázva a napi élet részeként használják, forgatják és képekről mesélnek.

6. 6. Ének, zene, énekes játék, gyermektánc

Az élményt nyújtó közös ének-zenei tevékenységek során a gyermek felfedezi a dallam a mozgás a ritmus szépségét, a közös éneklés örömét. A népdalok éneklése, hallgatása, a népi játékok a hagyományok megismerését segíti.

Cél:

A közös éneklés, játék örömeinek megéreztetése, az éneklés iránti igény felébresztése, zenei élmény befogadására való képesség megalapozása. A zenei anyanyelv kialakulásának elősegítése.

Feladat:

- Teremtse meg a zenei nevelés szükséges alapvető feltételeit (szeretetteljes légkör, elegendő hely, megfelelő eszközök).
- Az óvodapedagógus a fokozatosság elvét figyelembe véve építse fel a zenei anyagot.
- A közös éneklés és játék erősítse a társas kapcsolatokat.
- Zenei élmény formálja zenei ízlésüket, esztétikai fogékonyságukat.
- Adjunk lehetőséget a ritmus és dallam rögtönzésére, és egyéni éneklésre.
- Az óvodapedagógus az EZO módszertani útmutatásának figyelembe vételével valósítsa meg a zenei nevelés feladatait.
- Zenehallgatásnál kerüljön előtérbe az élő zene, ének.

3-4 éves gyerekek ismerjenek meg olyan ölbéli játékokat, amelyeket a felnőttekkel közösen játszanak, 4-5 hangból álló énekes játékokat, melyek játékos mozdulatokkal eljátszhatók. Ismerkedjenek meg 6-8 mondókával, ölbéli játékkal, 8-10 énekes

játékkal 2/4-es ütemben. Ismerkedjenek meg a halk-hangos közti különbséggel és az egyenletes lüktetéssel. Használja a dobót. Ütemtartás 66-80. (1/4-es ütem.)

4-5 éves gyerekek ismerjenek meg 4-5 mondókát, 10-12 énekes játékdalt, 3-4 műdalt. Játszanak körjátékokat, szerepcserélőt, sorgyarapítót, párválasztót, csigavonalat. Ütemtartás 80-92. A zenei feladatok bővüljenek, a gyors-lassú, magas-mély közti különbség érzékeltetésével és a hangszínek, zörejhangok, hangszerek hangjának megkülönböztetésével. Használja a dobót, cintányért, csörgődobot.

6-7 éves gyerekek ismerkedjenek meg 4-6 mondókával, 12-14 játékdallal, 4-5 műdallal. Tempója: 92-108. Zenei feladatok bővüljenek dallamfelismeréssel, dallambújtatással, dalok ritmusának hangoztatásával. Dallamok kitalálása versekhez, mondókákhoz. Egyszerű tánclépéseket egyöntetűen végezzenek.

Vegyes csoportban mindhárom korosztály éves dalanyaga egyenlő arányban jelenjen meg. Adjunk lehetőséget a zenei feladatok gyakorlására.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére:

- Élvezettel játszanak énekes játékokat, figyelnek a zenehallgatásra, képesek a zenei élmény befogadására.
- Érzik az egyenletes lüktetést, a dalok ritmusát, melyet tapssal, járással ki tudnak fejezni.
- Ismernek egyszerű ritmushangszereket, azokat tudják használni.
- Felismerik a dallamokat dúdolásról, hangszerről.
- Tudnak egyöntetűen, kicsit oldalt fordított testtartással, kézfogással körben járni.

6. 7. Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka

A rajzolás, mintázás, építés, képalakítás, kézimunka, mint az ábrázolás különböző fajtái fontos eszköze a gyermek személyiség fejlesztésének.

Cél:

Különböző eszközökkel, anyagokkal a gyermek tér-forma-szín képzetének gazdagítása. Esztétikai élménynyújtás, szép iránti nyitottságuk, igényességük alakítása.

Feladat:

- Az ábrázoló tevékenység segítse a gyermek fantázia világának képi kifejezését.
- Az óvodapedagógus keltse fel az érdeklődést az ábrázolás iránt.
- Biztosítson eszközöket, helyet a tevékenységhez.
- Olyan eszközöket alkalmazzon, mely e gazdag színvilág megjelenítését elősegíti.
- Eszközök és technikák ismertetésekor egyéni bánásmódot alkalmazzon.
- Az ábrázoló tevékenységhez egész nap biztosítson teret.
- Fogadja el, hogy maga a tevékenység és ennek öröme a fontos, nem a mű, nem az eredmény.
- A gyerek valamennyi alkotását kezelje értéként.

- Az óvodapedagógus legyen igényes a környezet formálásában: törekedjen a természetes, jó minőségű anyagok használatára.
- Ösztönözze a szülőket arra, hogy a gyerekeknek otthon is legyen lehetőségük az ábrázolásra, és a kész alkotásokat becsüljék meg és örüljenek neki.
- Dicsérettel, buzdítással ösztönözze a gyerekeket, hogy bátran merjék kifejezni magukat.
- A gyermeki személyiség formálásának legyen fontos eszköze
- Ismertesse meg a gyermekeket műalkotásokkal, népművészeti elemekkel, az esztétikus tárgyi környezettel.

Ajánlás a technikák gyakoriságához

Technikák	3-4éves	4-5éves	5-6-7 éves
Mintázás	32x	32x	32x
Nyomdázás	10x	5x	3x
Kréta (tábla, zsír)	32x	32x	32
Rajzolás	32x	32x	32x
Festés	15x	15x	15x
Tépés, vágás	15x	15x	15x
Ragasztás	5x	7x	10x
Varrás	-	1x	2x
Pókozás	-	1x	2x
Fonás	-	1x	2x
Körmöcskézés	-	1x	2x
Szövés	-	1x	2x
Hajtogatás	-	1x	2x

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére:

- A gyerekek számára a rajzolás, mintázás, kézimunka kedves, örömteli tevékenységgé válik.
- Ismerik az ábrázolási technikákat, azokat képesek önállóan is alkalmazni.
- Igényesek munkájuk külalakjára.
- Biztos ceruzafogásuk alkalmassá teszi őket az írás elsajátítására.
- Csoportos munka során képesek együttműködni.
- Emberábrázolásukban a valósághoz hű részletek is megjelennek.
- Ábrázolásuk változatos színhasználatot mutat.
- Esztétikai érzékük alakul, képesek a szép meglátására a természetben, a tárgyi környezetben és a népművészetben egyaránt.

6.8. Munka jellegű tevékenység

A gyermeki munka olyan tevékenység, amelyet a gyermekek önmagukért és társaikért és környezetük rendezettségéért végeznek. A gyermekre személyiségfejlesztő hatással van.

Cél:

A munkajellegű tevékenységeken keresztül olyan képességek, erkölcsi tulajdonságok kialakítása, melyek pozitívan befolyásolják a társas kapcsolatokat, és a későbbiekben kibontakozó kötelesség- és felelősségérzet megalapozását.

Feladat:

- A gyermekmunka önként, örömmel végzett, játékos tevékenység legyen.
- Az óvónő tervezzen munka jellegű tevékenységeket és teremtesse meg azok feltételeit.
- Önmagukért és a közösségért végezzék a munkát.
- Azokat a munkákat, amire a gyermek képes, ne végezze el helyette az óvónő.
- Pozitív értékeléssel ösztönözze a munkavégzést, elvégzésekor utaljon értékére.
- Adjunk mintát az eszközök használatához, a munkafázisok sorrendiségének megismeréséhez.
- Vegye figyelembe a gyermekek egyéni sajátosságait, terhelhetőségüket.
- Vonja be a gyerekeket az alkalomszerű munkába, a rend fenntartásáért végzett tevékenységbe.
- Készítsenek ajándékot és érezzék, hogy azzal örömet szereznek.

Munkajellegű tevékenységek:

- naposi munka
- önkiszolgálás
- teremrendezés, ágyrakás
- heti csoportszoba takarítás
- évszaknak megfelelően udvarrendezés
- növényápolás

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére:

- A gyerekek szeretnek közösen dolgozni.
- Szívesen elvégeznék egyéni megbízásokat.
- Önkiszolgáló tevékenységet önállóan végzik.
- Ügyelnek környezetük rendjére, saját holmijukra.
- Önállóan végzik a naposi munkát.
- A munkajellegű tevékenységek során egyre több és pontosabb tapasztalat birtokába jutnak, egyre több ismerettel rendelkeznek.

7. Gyermekvédelem

A gyermekvédelmi munka az óvodai nevelőmunka szerves része. Gyermekvédelmi felelőseink éves munkaterv alapján dolgoznak. Minden év szeptemberében felméri a hátrányos és veszélyeztetett gyermekek számát. Szoros kapcsolatban vannak a csoportos óvodapedagógusokkal. Ez a tevékenység elsődlegesen pedagógiai jellegű. Figyelmünket elsőként a megelőzés lehetőségeire irányítjuk.

Ez határozza meg gyermekvédelmi munkánk célját és feladatát.

Célunk:

A hátrányok csökkentése, megszüntetése.

Feladatunk:

- Minden óvodapedagógus feladata a gyermekvédelmi munka
- Tárja fel azokat a körülményeket, amelyek óvodásaink fejlődését hátrányosan befolyásolják.
- Adjon segítséget lehetőségeink szerint a hátrányok csökkentéséhez.
- A Helyi Családsegítő Központ családgondozójával napi kapcsolatot tartson.
- Legfontosabb feladata a prevenció legyen, hogy segítse megakadályozni a veszélyeztetettség kialakulását.
- A gyerekek érezzék, hogy az óvodában biztonságban vannak.
- Gyermekvédelmi munkánkat a humánus, a segítőkészség, a megértés, a támasz és szeretetpótlás hassa át.
- Tartsa tiszteletben a családi nevelést, erősítse azt.
- A kapcsolat kialakítás személyes és tapintatos legyen.
- Tartsa be a titoktartási kötelezettség szabályait.

8. Óvodánk kapcsolatai

8. 1. Család

Az óvodai nevelés a családi neveléssel együtt szolgálja a gyermek fejlődését. Fontos a családdal való szoros együttműködés, figyelembe véve a családok sajátosságait, szokásait. A kapcsolatok kialakításában az óvoda nyitott és kezdeményező. Módszerei alkalmazkodnak a feladatokhoz és a szükségletekhez.

Kapcsolattartás formái:

- Beiratkozás
- Szülői értekezlet
 1. Augusztus végén az új gyermekek szüleinek tájékoztatás az óvoda mindennapi életéről, házirendjéről, szabályairól.
 2. Csoportos, évi két alkalommal, aktuális feladatok megbeszélése, a gyermek nevelésével kapcsolatos kérdések megvitatása.
- Családlátogatás: előre egyeztetett időpontban a kölcsönös ismerkedést, tájékozódást szolgálja.
- Beszoktatás szülővel (max. 1 hét)
- Fogadóóra: a négy szemközti találkozás évi 2 alkalommal, tájékoztatás a gyermek fejlődéséről, felmerülő problémák megbeszélésére szolgál
- Napi kapcsolattartás, kölcsönös tájékoztatás a lényeges eseményekről.
- Közös programok, rendezvények (részletesen az Ünnepek címszó alatt)
- Nyílt nap (időpontja az éves vezetői munkatervbe van meghatározva)
- Szülői Szervezet: koordináló, kezdeményező a folyamatos együttműködés elősegítésében.

8. 2. Kapcsolat a fenntartó önkormányzattal

Az óvodát Kisbér –város Önkormányzata Képviselő-testülete működteti, tartja fenn. Éves költségvetés biztosítja működésünket.

Kapcsolatunk egyfelől hivatali, másfelől segítő jellegű. Együttműködésünket meghatározza a Kisbér Város Helyi Esélyegyenlőségi programja is.

8. 3. Szakmai kapcsolatok

Kapcsolat az iskolával

A kisbéri Petőfi Sándor Általános Iskola alsó tagozata fogadja óvodásainkat. Tartalmas, jó együttműködésre törekszünk, hogy a gyermekek zavartalan iskolakezdését elősegítsük. Fontosnak tartjuk, hogy a tanító nénik megismerjék Pedagógiai programunkat.

A kapcsolattartás formái:

- Óvodapedagógusok látogatása (volt nagycsoportosok fejlődésének figyelemmel kísérése)
- Közös szülői értekezlet (tanító nénik hasznos tanácsai az iskolakezdéshez)
- Az Ovi a Suliban rendezvényen való részvétel.
- Leendő elsősök látogatása az iskolába.
- Tanító nénik látogatása az óvodába, ismerkedés a leendő első osztályosokkal.
- Egymás rendezvényein, ünnepein történő részvétel, közreműködés.

Kapcsolat a Pedagógiai Szakszolgálattal

Nevelési tanácsadó szakembereivel, logopédussal, fejlesztő pedagógussal, pszichológussal, gyógytornással kapcsolatban állunk. A gyerekek szakszerű ellátását, fejlesztését biztosítják.

Kapcsolat a Családsegítő Központtal, Gyermekjóléti Szolgálattal

Az óvoda jelzőrendszer szerepét tölti be.

Kapcsolattartás formái

Esetmegbeszélésen részt vesz az óvoda gyermekvédelmi felelőse, évi egy alkalommal beszámolót készít.

Gyermekjóléti Szolgálat munkatársa látogatást tesz az óvodában, a felmerülő problémákról tájékozik, megoldásában segít.

Kapcsolat az Egészségügyi Szolgálattal

Védőnőnk, Cser Krisztina rendszeresen látogatja óvodánkat. Rendszeres tisztasági vizsgálatot végez.

Az óvoda gyermekorvosa dr. Csont Anna. Egy évben egyszer mindenre kiterjedő egészségügyi vizsgálatot végez, mely általános egészségi állapot és tartásproblémák felméréséből áll.

Az óvoda dolgozóinak éves egészségügyi vizsgálatát Dr Szinyi Károly látja el.

Kapcsolat a közművelődési intézményekkel

A közművelődési intézmények programjaiból úgy válogatunk, hogy elősegítsük nevelési feladataink sokoldalú, színes megvalósítását, de kiszűrjük azokat a kezdeményezéseket, amelyek az óvoda pedagógiai elveivel, érték közvetítésével, a gyerekek életkori sajátosságaival nem egyeztethetők össze.

Wass Albert Művelődési Központ és Városi Könyvtár

Kapcsolattartás formái

- Látogatás
- Rendezvényeken való részvétel
- Kiállítások megtekintése

9. Legitimációs záradék, érvényességi rendelkezés

A Kisbéri Gyöngyszem Óvoda nevelőtestülete a 2013. augusztus 27-én elfogadott Pedagógiai Programját kiegészítette, melyet 2016. augusztus 25-én megtartott értekezleten a nevelőtestület egyhangúlag elfogadta.

A Pedagógiai Program érvényességi ideje:
A nevelőtestület határozata alapján határozatlan ideig.

A Helyi Pedagógiai Program módosításának indokai:

- Ha a Köznevelési törvény módosítást rendel el
- Szervezeti átalakítás
- Szülői igények
- Nevelőtestületi javaslat

Módja: írásos előterjesztés az óvoda vezetőjének.

Véleményezte:

Egyetértését nyilvánította:

.....
A Szülői Szervezet Elnöke

Elfogadta a nevelőtestület:

.....
A Közalk. Tanács Elnöke

Jóváhagyta:

Csőréné Ladányi Edit
intézményvezető